

Vraag nr. 63
van 6 november 1996
van de heer LEO GOOVAERTS

Brussel – Beleid

In het Advies- en Overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant van het Vlaams Parlement stelde de minister op 15 oktober jongstleden, in het kader van de bespreking van het ontwerpdecreet over de oprichting van de VZW Vlaamse Rand voor de ondersteuning van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse rand rond Brussel, dat er vanuit Vlaanderen reeds heel wat inspanningen zijn gedaan voor Brussel. De Brusselse Vlamingen zouden volgens hem positief gediscrimineerd worden.

In opdracht van de minister zou door zijn kabinet een lijst zijn opgesteld van de inspanningen die terzake werden en worden geleverd.

1. Kan de minister mij het overzicht bezorgen van de inspanningen die vanuit Vlaanderen voor Brussel werden geleverd ?
2. Kan de minister medelen op welke manier de Brusselse Vlamingen positief gediscrimineerd worden ?

Antwoord

1. Inspanningen vanuit Vlaanderen

In het Vlaams departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur leveren de administraties die onder mijn bevoegdheid vallen, met name de administraties Gezin en Maatschappelijk Welzijn en Cultuur, de volgende inspanningen voor Brussel.

WELZIJN

Volgens schaal van werking worden volgende instellingen ondersteund.

Koepelwerking

Die bestrijkt heel Vlaanderen, Brussel inbegrepen.

- Viboso, Vlaams Centrum ter Bevordering en Ondersteuning van het Maatschappelijk Opbouwwerk
- VCIM, Vlaams Centrum voor de Integratie van Migranten

- OCIV, Overlegcentrum Integratie van Vluchtelingen
- ICCM, Intercultureel Centrum voor Migranten
- Steunpunt Begeleiders Uitgeprocedeerden

Niveau Hoofdstedelijk Gewest

- RICO Brussel, Regionale Instelling voor Samenlevingsopbouw
- RIC Foyer, regionaal integratiecentrum
- Regionaal secretariaat van het VOW, het Vlaams Overleg Woonwagenwerk

Lokaal

a) Maatschappelijk opbouwwerk

- Buurtwerk Molenbeek-centrum
- Opbouwwerk De Brug

b) Integratiecentra

- Buurtwerk Noordwijk, lokaal integratiecentrum voor migranten
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Samenleven (in de "Zennewijk")
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Schaarbeek
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Dar Al Amal

Volgens sector worden volgende instellingen ondersteund.

a) Maatschappelijk opbouwwerk

- RISO Brussel
- Buurtwerk Molenbeek-centrum
- Opbouwwerk De Brug

b) Migranten

- VCIM, Vlaams Centrum voor de Integratie van Migranten
- ICCM, Intercultureel Centrum voor Migranten
- RIC Foyer, regionaal integratiecentrum
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Noordwijk
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Samenleven
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Schaarbeek
- Lokaal integratiecentrum voor migranten Dar Al Amal

- Daarnaast komen elk jaar ook Brusselse werkingen en organisaties in aanmerking voor een niet-gereguleerde subsidie, gericht op integratie.

c) Vluchtelingen

- OCIV, Overlegcentrum Integratie van Vluchtelingen
- Steunpunt Begeleiders Uitgeprocedeerden

d) Woonwagenebewoners

- Regionaal secretariaat van het VOW, het Vlaams Overleg Woonwagenwerk

Bejaarden – Intra-murale zorg

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de Vlaamse Gemeenschap één voorafgaande vergunning verleend voor 44 woongelegenheden in een rusthuis in Neder-Over-Heembeek. In Brussel wordt gezins- en bejaardenhulp aangeboden door diensten die ook in Vlaams-Brabant of in gans Vlaanderen werkzaam zijn. Het betreft in totaal een 115.000 uren op jaarbasis. Vanaf 1996 is het potentieel van de uren specifiek voor Brussel verhoogd door 12 functies of 18.468 uren voor hulpverlening in Brussel en de Rand. De Vlaamse Gemeenschap subsidieert tevens 5 dienstencentra.

Familiehulp en Solidariteit organiseren in Brussel regelmatig opleidingen voor gezins- en bejaardenhulpsters.

De erkende Brusselse dienstencentra ontvangen conform het besluit van de Vlaamse regering dd. 10 juli 1985 een jaarlijkse werkingstoeleage. Deze subsidie bedraagt reeds enkele jaren maximum 500.000 frank. De volgende dienstencentra ontvingen subsidies voor het werkingsjaar 1994 (begroting 1995).

Beheersinstantie	Diensten-centrum
VZW Buurtwerk Noordwijk Laanbrugstraat 35 1210 Brussel	Noordwijk
VZW Gemeenschapscentrum De Vaartkapoen Schoolstraat 76 1080 Brussel	De Vaartkapoen

VZW Derde Leeftijd
Begijnhof
Marcqstraat 25
1000 Brussel

Begijnhof-
wijk

VZW Seniorencentrum
opbouwwerk De Kat
Karmelietenstraat 146
1180 Brussel

De Kat

Jaarlijks doet de Vlaamse Gemeenschapscommissie ook een aanvraag tot subsidiëring van de aankoop van personenalarmt toestellen die ter beschikking worden gesteld van zelfstandig wonende ouderen. In totaal werden in de periode van 1987 tot 1995 reeds 119 toestellen gesubsidieerd.

Gehandicaptenzorg

Gesteund worden :

- VZW Zonnebloem – Brussel, beschutte werkplaats
- De Ark, Brussel, internaat voor 12 kinderen, licht en matig mentaal gehandicapten met karakterstoornissen, dagverblijf voor 12 volwassenen en tehuis niet-werkenden voor 8 volwassenen
- De Lork, Sint-Gillis, tehuis niet-werkenden voor 20 personen
- Koninklijk Instituut voor Doven en Blinden, Sint-Lambrechts-Woluwe, 75 internen en 65 semi-internaat

Gepland of in onderhandeling :

- Ganshoren, De Poel (Scheepdaal), tehuis niet-werkenden 60 personen + dagcentrum voor 30 personen
- Brussel, Opaal, plannen voor tehuis niet-werkenden 15 personen
- Provinciaal Instituut voor Gehoor- en Gezichtsge stoorden, 70 semi- en 10 volledig internaat (wordt sinds de splitsing van de provincie Brabant gesubsidieerd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie)

Gezinszorg

Van de 6 erkende centra voor integrale gezinszorg is er één erkend in Brussel voor een capaciteit van 30 eenheden, waarvan 20 residentieel, 6 semi-residentieel en 4 ambulante. Hier worden gezinnen of gezinsleden opgevangen om verdere desintegratie van het gezin te voorkomen.

Deze centra worden gefinancierd volgens een enveloppesysteem.

De uitvoeringsbesluiten van het strategisch plan over kinderzorg zijn in de maak. Er zal over gewaakt moeten worden dat inzake de bezettingsnormen rekening wordt gehouden met de Brusselse situatie.

Bijzondere Jeugdbijstand

Er zijn twee aparte comités voor Brussel en Halle-Vilvoorde, maar hun sociale diensten zijn gepoold, evenals hun bemiddelingscommissie.

Vanuit de bijzondere jeugdbijstand is in de regio Brussel een gedifferentieerd voorzieningennetwerk uitgebouwd. Alle erkenningscategoriën zijn vertegenwoordigd.

In de regio Brussel werden, in een termijn van ongeveer vijf jaar, achtereenvolgens twee dagcentra begeleid zelfstandig wonen en Thuiszorg, een onthaal-, oriëntatie- en observatiecentrum en een residentiële voorziening erkend en gesubsidieerd. De kinderdienst van Teledienst, een private gezinsplaatsingsdienst, ontving als vernieuwend project 3.000.000 frank met het oog op kortdurende opvang van kansarme kinderen.

Voor 1996 werd ook de vzw BAS – in oktober 1995 opgestart als begeleidingsdienst voor alternatieve sancties – als afzonderlijk project betoelaagd vanuit het Fonds Bijzondere Jeugdbijstand met een bedrag van 1.400.000 frank.

Daarnaast worden ook subsidies verleend aan ondersteunende structuren zoals het Overleg Kinder- en Jongerentelefoon en aan Vlastrov, een ondersteunende koepel voor het straathoekwerk.

ALGEMEEN WELZIJNSWERK BRUSSEL

In Brussel zijn de volgende 9 centra erkend en gesubsidieerd :

Sint-Michielsbond, Arundo, De Hallen, Groot Eiland (erkend 23 december 1995), Leger des Heils, De Loper, Sjerp, Welkom, CLG van BGJG.

CULTUUR

Sociaal-cultureel Werk

De 22 gemeenschapscentra vervullen voor de Vlaamse Gemeenschap in Brussel een belangrijke rol als eerstelijnscentra, niet alleen op het vlak van cultuur en vrijetijdsbesteding, maar ook op sociaal vlak.

De Vlaamse Gemeenschap heeft in Brussel (19) acht centra erkend.

In het Brussels Gewest bestaat er in 7 gemeenten een erkende gemeentelijke bibliotheek : Anderlecht, Brussel-stad (Laken en Nederover-Heembeek), Etterbeek, Jette, Schaarbeek, Sint-Pieters-Woluwe en Watermaal-Bosvoorde. Daarnaast is er nog de hoofdstedelijke bibliotheek die door de VGC werd opgericht en over filialen beschikt in Sint-Gillis en Vorst. In Evere is een erkenning mogelijk. In de overblijvende 9 Brusselse gemeenten werd tot dusver geen initiatief genomen, en het ziet er ook niet naar uit dat dit spoedig zal gebeuren.

Ook andere organisaties met een specifieke werking voor Brussel worden gesubsidieerd, zoals het Contact- en Cultuurcentrum, het Centrum voor Amateurkunsten (Anderlecht) en de activiteiten van de plaatselijke afdelingen van de landelijke verenigingen en instellingen voor Volksontwikkeling.

Jeugdwerk

Volgende jeugdverenigingen worden gesubsidieerd voor de door hen georganiseerde cursussen in het kader van de wetgeving op de deeltijdse leerplicht (1995) :

Vormingscentrum Foyer	16.849.458 fr.
Djophuis	3.561.870 fr.

De jeugdherberg Bruegel wordt gesubsidieerd als jeugdverblijfcentrum ten bedrage van 271.137 fr. (1996).

De museumateliers georganiseerd door de Vrienden van de Educatieve Dienst van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis worden gesubsidieerd als regionaal jeugdwerk voor een bedrag van 233.766 fr. (1995).

Kunst

Op de begroting 1997 is 69 miljoen voor de renovatie van de KVS (Koninklijke Vlaamse Schouwburg) ingeschreven.

Het enige Vlaamse museum in Brussel is het Archief en Museum van het Vlaams Leven te Brussel, dat afhangt van de VGC.

Door de afdeling Muziek, Letteren en Podiumkunsten worden zowel op het vlak van de muziek als van de podiumkunsten een ganse rits Vlaamse instellingen gesubsidieerd, voor vrij aanzienlijke bedragen. Hieronder een overzicht.

Subsidies ter bevordering van het muziekgebeuren (basisallocatie 33.11)

- Filharmonische Vereniging van Brussel en Vereniging voor Volksconcerten, voor Vlaamse inbreng in de concerten van 1996 2.000.000 fr.
- Musiques Pr sentes, voor Vlaamse inbreng in Ars Musica 1996, festival van hedendaagse muziek, van 2 tot 24/3/96 900.000 fr.
- Concertvereniging van het Koninklijk Muziekconservatorium Brussel, als werkingstoelage voor 1996 875.000 fr.
- Jeugd en Muziek Brussel, voor projecten inzake hedendaagse muziek in 1996 300.000 fr.
- Orgelkring Brussel, voor Internationale Orgelweek, van 20 tot 27/10/96 120.000 fr.
- Festival van Vlaanderen-afdeling Brussel/Internationaal 10.000.000 fr.

Werkingsubsidies aan vaste orkesten en ensembles

- Currende 1.500.000 fr.
- Ictus 2.550.000 fr.
- Blindman 1.500.000 fr.
- Q-O2 500.000 fr.

Subsidies aan diverse Brusselse Podia (b.a. 33.49)

De permanente en intensieve werking van deze centra in de hoofdstedelijke context krijgt een specifieke behandeling en ondersteuning. Op deze podia krijgt de Vlaamse culturele aanwe-

zigheid in de grootstad Brussel concreet gestalte.

Verenigingen	Subsidie '96 (fr.)
Paleis VZW	11.835.065 fr.
Ancienne Belgique VZW	23.670.130 fr.
Bronks VZW	9.306.205 fr.
Lunatheater VZW	6.170.420 fr.
Beursschouwburg VZW	19.118.180 fr.

Teksttheater (b.a. 33.34) en Projecten Teksttheater (b.a. 33.35)

Organisaties voor Nederlandstalige Dramatische Kunst, zijnde alle activiteiten op het vlak van teksttheater, kinder- en jeugdtheater, figurentheater.

Verenigingen	Subsidie '96
Koninklijke Vlaamse Schouwburg	57.002.862 fr.
Needcompany VZW	12.477.000 fr.
Alibi Collectief VZW	6.265.996 fr.
De Parade VZW	6.265.996 fr.
VZW Laagland (project)	1.000.000 fr.

Dans (b.a. 33.23) en Projecten Dans (b.a. 33.24)

Organisaties voor dans en bewegingstheater.

Verenigingen	Subsidie '96
Rosas VZW	26.765.000 fr.
Ultima Vez VZW	17.170.000 fr.
Aquilon VZW (project)	2.100.000 fr.
Un oeuf is un oeuf VZW (project)	600.000 fr.
Stinkzwamexperimenten VZW (project)	800.000 fr.
Damaged Goods	3.800.000 fr.

Muziektheater (b.a. 33.33)

Organisaties voor muziektheater die betrekking hebben op opera, operette en musical, met uitzondering van de VZW Vlaamse Operastichting en Koninklijk Ballet van Vlaanderen.

Vereniging	Subsidie '96
Walpurgis VZW	6.070.000 fr.

Kunstencentra (b.a. 33.28)

Structurele werking van organisaties met een multidisciplinair karakter met de nadruk op podiumkunsten. Daarin worden de ontwikkelin-

gen in de hedendaagse kunstproductie gevolgd op een receptieve wijze, zijnde het uitnodigen en presenteren van voorstellingen uit binnen- en buitenland, en op een productieve wijze.

Verenigingen	Subsidie '96
Kaaithheater VZW	31.290.000 fr.

Verwerving van een ruimte voor de Brusselse podiumkunsten (b.a. 12.34)

Voor de verwerving van de nog verder te outillen ruimte Lunatheater werd gewerkt met een erfpachtcontract dat loopt over 30 jaar. De exploitatie van het gerenoveerde speelveld van de ruimte Lunatheater is toevertrouwd aan de VZW Lunatheater. De programmatie in de theaterzaal werd tot dusver ingevuld door Kaaitheater en Ancienne Belgique. De kantoorverdiepingen van het Lunagebouw bieden onder meer onderdak aan het Vlaams Theaterinstituut (VTI), de Federatie van Erkende Culturele Centra (FeVeCC), de Vlaamse Directies voor Podiumkunsten (VDP), met als effect de ontwikkeling van één groot theatercentrum.

Subsidie '96 : 44.200.000 fr.

Infrastructuur (b.a. 71.01)

Via deze basisallocatie wordt geïnvesteerd in de podiuminfrastructuur die eigendom is van de Vlaamse Gemeenschap. In Brussel werd vooral geïnvesteerd in de hedendaagse en hoogperformante spektakelzaal Ancienne Belgique aan de Anspachlaan en in het gerenoveerde brouwerijgebouw aan de O.-L.-Vrouw van Vaakstraat waarin de Kaaitheaterstudio's zijn ondergebracht. Deze werken worden uitgevoerd door de afdeling Gebouwen.

Verder zijn er de noodzakelijke instandhoudings- en restauratiewerken aan de neo-Vlaamse renaissance- en late art déco-theaterarchitectuur uit 1886-1946 van de Beursschouwburg. Deze werken worden uitgevoerd door de afdeling Monumenten en Landschappen.

Ancienne Belgique	147 mln. fr. (1996)
Kaaitheater	2,2 mln. fr. (1996)
Lunatheater	6,4 mln. fr. (1996)
Beursschouwburg	4 mln. fr. (1996)

Tevens ontvangt de VGC krachtens het decreet van 1 juni 1994 tot regeling van de overdracht van roerende en onroerende goederen van de Vlaamse Gemeenschap aan de Vlaamse

Gemeenschapscommissie, van de Vlaamse Gemeenschap gedurende 10 jaar een krediet van in totaal maximaal 450 miljoen frank voor het dekken van de kosten van het eigenaarsonderhoud, verbouwingen en vernieuwbouw verbonden aan de overgedragen onroerende goederen.

De situatie van de musea in Brussel is vrij ingewikkeld. Er zijn namelijk drie categorieën van musea naargelang de institutionele status en de relatie tot de Vlaamse Gemeenschap :

- musea die behoren tot de federale wetenschappelijke en culturele instellingen of tot federale openbare instellingen ;
- eentalige musea die niet van de staat afhangen : de VGC geeft een nominatim-subsidie aan het enige Vlaamse museum in deze categorie : het Archief en Museum van het Vlaams Cultuurleven in Brussel ;
- tweetalige musea die niet van de staat afhangen, ook te definiëren als "biculturele" instellingen of als instellingen waarvan de activiteiten zich richten tot de leden van beide gemeenschappen. Onder deze noemer bevinden zich de meeste Brusselse musea.

2. Positieve discriminatie

WELZIJN

Kind en Gezin

- relatief sterkere uitbouw van consultatiebureau's (10 i.p.v. 7 en bovendien 9 steunpunten) en preventieve zorgcentra door Kind en Gezin
- kinderdagverblijven : relatief meer in aantal, minder zware bezettingsnormen dan in Vlaanderen
- diensten voor opvanggezinnen moeten minimaal slechts 10 opvanggezinnen bedienen (i.p.v. 15 in Vlaanderen)
- de bijzondere kinderopvang zoals centra voor hulpverlening bij kindermishandeling, gezinsplaatsing, gezinsondersteuning, ... steeg van 1995 naar 1996 met 20 % (van 45 miljoen naar 54 miljoen)

Vlaams Fonds

In 1995 werd opnieuw een Nederlandstalige beschutte werkplaats voor 60 plaatsen geopend (wel ter vervanging van een ter ziele gegane beschutte werkplaats), namelijk BW Kanunnik Triest in Woluwe.

De Vlaamse regering besliste zopas (12/11/96) om in afwachting van een goed samenwerkingsakkoord tussen Vlaanderen, Wallonië én Brussel, de individuele aanvragen om te worden geplaatst en verzorgd buiten Vlaanderen te regelen naar analogie van de regelingen die het Vlaams Fonds treft met buurlanden zoals Nederland.

Migrantensector

24 % van de toelagen voor integratiecentra gaat naar (Vlaams) Brusselse centra

50 % van de toelagen voor taallessen

7 % van de niet-gereguleerde toelagen

Maatschappelijk opbouwwerk

34 % gaat naar Brussel

Gezins- en bejaardenhulp

In Brussel is inderdaad een historisch gegroeide achterstand die aanzienlijk is.

In 1994 werd een eerste positieve correctie doorgevoerd.

In 1996 werd opnieuw een positieve correctie doorgevoerd.

Voorzieningen voor bejaarden

In Brussel ontvangen 5 erkende dienstencentra een werkingstoelage die maximum 500.000 frank per jaar bedraagt, indien zij beantwoorden aan de criteria. In Vlaanderen bedraagt dit bedrag maximum 150.000 frank per jaar voor openbare dienstencentra, maximum 250.000 frank voor dienstencentra met VZW-statuu.

Bijzondere Jeugdzorg

De totale capaciteit van erkende voorzieningen in Brussel en de Rand steeg aanzienlijk tussen 1994 en 1995 (van 150 naar 200).

Algemeen Welzijnswerk

Aantal gesubsidieerde personeelsleden per 100.000 inwoners	Gemiddeld voor Vlaanderen	Gemiddeld voor Brussel
Ambulante centra	4,52	10,67
Ambulant + residentieel	8,88	17,21

De berekening voor Brussel is gebaseerd op 25 % van de inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

CULTUUR

De Vlaamse volksvertegenwoordiger zal uit het voorgaande overzicht zelf al hebben afgeleid dat de subsidiëring op het vlak van de podiumkunsten in Brussel het Vlaams gemiddelde duidelijk overtreft. Ook de toelagen voor de culturele ambassadeurs en voor internationale culturele betrekkingen gaan in een relatief belangrijke mate naar Brusselse gezelschappen. De toelagen voor de Brusselse gemeenschapscentra overtreffen eveneens het Vlaams gemiddelde. Het aandeel voor Brussel in de investeringen voor culturele infrastructuur beliep 54,6 % in 1995 en 52,9 % in 1996.